

[Carsten Raft.]

hører officersmilieuet, er det ganske ejendommeligt ikke alene at se et forslag som dette, men også — det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen må tilgive mig — ved de forhandlinger, der på det ærede medlems foranledning har været i udvalget, at få bekræftet, at der virkelig er fundet en usædvanlig god ordning, en ordning, der er klar og overskuelig, logisk i sin fordeling af områderne, og som passer til vore forhold. Det er nemlig det, der er det afgørende.

Jeg tror nok, der blev talt lidt om romantik ved sagens første behandling. Jeg kan sige, at dette forslag er ikke romantik. Det ser tingene lige i øjnene, som de er, det, der antagelig vil ske, hvis der skulle komme et hårdt og hurtigt fra alle sider indsat angreb. Her vil jeg gerne spørge, hvordan det ville gå et kollegium, som på det tidspunkt måske har fået udset en leder, men en leder, som skal tiltræde, uden at han har haft ledelsen i sin hånd eller forberedt den. Jeg forstår godt, hvad man er betaget af. Man er betaget af indstillingen i lande, der ligger i deres splendid isolation og har tid til at forberede den slags. Men det er ikke situationen for os, det må vi erkende. Jeg forstår også godt, at man refererer til 1909, men jeg tror, betragtningen med hensyn til dansk forsvar var en anden i 1909 end nu. Erfaringerne fra 9. april og erfaringerne fra andre lande har efterhånden lært os at revidere vor opfattelse af, hvad vor opgave er, og jeg kan ikke se andet — jeg har også fået det meget stærkt bekræftet under udvalgsbehandlingen —, end at vi her har en ordning, som er praktisk, som giver et handlekraftigt forsvar, og som, hvad der efter min opfattelse er det vigtigste, foretager en deling mellem de mennesker, der skal have med administration og uddannelse at gøre, og de mennesker, der ganske særligt skal tage sig af forsvarsberedskabet, som jo nok er det, der her i landet er mest anledning til at beskæftige sig med med alle de erfaringer, vi har.

Der er også for dette lovforslags vedkommende klaget over manglende tid. Jeg kan kun for mit vedkommende sige, at udvalgsforhandlingerne har bekræftet min opfattelse af forslaget værdi.

Det er mig ufatteligt, at det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen stadig vil bygge sin argumentation på sagkundskabens udtalelser. Det er da ganske klart, det er et gammelt standpunkt fra konservativ side, at vi ønsker sagkundskabens indsigt respekteret og fulgt, såvidt det overhovedet er muligt; men her er tale om en sagkund-

skab, der er indbyrdes uenig, hvis eneste dokument, som det ærede medlem kan fremvise, er blevet til ved et kompromis. Jeg har stor tillid til militær sagkundskab, men jeg vil tro, at vi her i rigsdagen laver kompromiser bedre end militærsagkyndige. Det er ikke deres opgave at lave kompromiser, oven i købet affattet ved en misforståelse. Hvad angår henvisningen til den luftmilitære udtalelse, er det forbavsende, at man kan bygge en mindretalsudtalelse på en udtalelse, der for det første understreger, at fællesordningen var en løsning mellem de mere yderliggående former, altså man erkender, at det var et kompromis. Mellem alle de forskellige løsninger, hvor der ikke er nogen bestemt retningslinje for rigsdagen, som skal træffe afgørelsen, må man træffe et valg, idet det ikke er muligt at sige: det siger sagkundskaben, og det kan vi følge — og her siger den luftmilitære udtalelse, at den i lovforslaget angivne ordning med en enhedskommando er en anvendelig løsning. Derfor kan jeg ikke se andet, end at den luftmilitære udtalelse meget stærkt afviser det ærede medlem hr. Thorkil Kristensens kritik og meget stærkt underbygger den opfattelse, som udvalgsflertallet er nået til.

Med hensyn til de ændringsforslag, der foreligger, som jo ganske naturligt er det, det drejer sig om ved anden behandling, vil jeg først gøre opmærksom på, at jeg personlig gav tilslutning til det ærede medlem hr. Harald Petersens opfattelse: at det var bedst, om det blev en militær departementschef, og jeg kan sige, foranlediget af udtalelser, der kunne misforstås, at der kan ikke bygges på udtalelser om, at man fra konservativ side ønsker en civil departementschef. Man ønsker, at ministeren skal råde frit og træffe alle dispositioner, men der er ikke fra konservativ side noget sted kommet nogen udtalelse, der stiller krav om eller fremsætter ønske om en civil departementschef. Det ville jo også være naturligt, om denne afgørelse blev truffet af ministeren personlig. Jeg er som sagt enig med det ærede medlem hr. Harald Petersen.

De stillede ændringsforslag og de i betænkningen fremsatte udtalelser er der næppe grund til at opholde sig meget ved. Bestemmelsen om, at de forskellige grene i forsvarsstyrelsen skal have adgang til, at deres opfattelse bliver meddelt forsvarsministeren, kan man såmænd godt tage med i loven, men man kan også godt lade være. Det står fuldkommen klart i bemærkningerne til § 6, at der skal forholdes på den måde. Det er en selvfølge for en organisa-